

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого
Полтавський юридичний інститут
Кафедра кримінального права та кримінально-правових дисциплін

С И Л А Б У С
навчальної дисципліни
«Кримінально-правова кваліфікація»

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень
Ступінь вищої освіти – магістр
Галузь знань – 08 «Право»
Спеціальність – 081 «Право»
Освітня програма / спеціалізація – «Право»
Статус дисципліни – вибіркова
Рік набору – 2019, 2020

Викладач – Лемешко Олександр Миколайович,
доцент кафедри кримінального права та кримінально-правових дисциплін,
кандидат юридичних наук, доцент

30 серпня 2019 р.

Полтава – 2019

Силабус навчальної дисципліни **«Кримінально-правова кваліфікація»** для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право» освітньої програми «Право» Полтавського юридичного інституту Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого. Полтава: Полтавський юрид. ін.-т Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2019. 10 с.

Розробники

Лемешко Олександр Миколайович – кандидат юридичних наук, доцент,
Бражник Андрій Анатолійович – кандидат юридичних наук

Гарант освітньої програми

Криницький Ігор Євгенович – завідувач кафедри цивільного, господарського і фінансового права, доктор юридичних наук, професор, старший науковий співробітник

Затверджено на засіданні кафедри кримінального права та кримінально-правових дисциплін
(протокол № 1 від 30 серпня 2019 р.)

Дата оновлення – 28 серпня 2020 року
(протокол № 1 засідання кафедри кримінального права та кримінально-правових дисциплін
від 28 серпня 2020 року)

Завідувач кафедри _____ І.А. Тітко

Дані про викладача

Назва навчальної дисципліни	Кримінально-правова кваліфікація
Вид навчальної дисципліни	Вибіркова, належить до циклу навчальних дисциплін спеціальної фахової підготовки.
Викладач	Лемешко Олександр Миколайович, к.ю.н., доцент, доцент кафедри кримінального права та кримінально-правових дисциплін ПЮІ НЮУ імені Ярослава Мудрого
Контактний телефон	+38 0532 560148
E-mail	oleksandrlemeshko16@gmail.com
Консультації	Понеділок 13-00 – 14-00, м.Полтава, Першотравневий проспект, 5, ауд. 405-В.
Онлайн консультації у Facebook:	https://www.facebook.com/profile.php?id=100000723409744

Анотація навчальної дисципліни

Розкривається поняття та зміст основних категорій кримінально-правової кваліфікації. Досліджуються існуючі наукові кримінально-правові положення та усталені судові позиції, що використовуються під час кваліфікації окремих видів кримінальних правопорушень. Розглядаються особливості кваліфікації кримінальних правопорушень проти життя і здоров'я, проти власності та у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг, як за окремими елементами та ознаками складу кримінального правопорушення так і за наявності складових окремих інститутів Загальної частини КК: множинності суб'єктів, незавершеності посягання, множинності кримінальних правопорушень тощо. Студенти оволодівають практичними навичками, які необхідні для здійснення правильної кваліфікації та її обґрунтування.

Мета та завдання вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Кримінально-правова кваліфікація» є поглиблення й конкретизація студентами знань у галузі кримінального права щодо загальних правил кваліфікації, засвоєння принципів і правил теорії кваліфікації кримінальних правопорушень, особливостей правового аналізу окремих складів кримінальних правопорушень, а також формування у студентів широкого діапазону уявлень із достатньо вагомих для кримінальної кваліфікації питань.

Основними **завданнями** вивчення зазначеної навчальної дисципліни є:

- формування у студентів спеціалізованих концептуальних знань у галузі кримінального права з питань кваліфікації, що включають сучасні наукові здобутки у цій галузі права, котрі є основою для оригінального мислення та проведення досліджень у вказаній сфері;
- набуття студентами спеціалізованих умінь/навичок розв'язання проблем, котрі виникають у процесі кримінально-правової кваліфікації;
- здатність інтегрувати знання, набуті у процесі вивчення цієї та низки інших навчальних дисциплін (зокрема таких як: «Кримінальне право України» (Загальна та

особлива частина), «Основи кримінально-правової кваліфікації»), й розв'язувати складні задачі у мультидисциплінарних контекстах;

– здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням сформованих позицій, які викладені у інтерпретаційних актах судової влади.

Місце навчальної дисципліни у структурі освітньо-професійної програми

Пререквізити: «Теорія держави і права», «Конституційне право», «Адміністративне право», «Кримінальне право», «Основи кримінально-правової кваліфікації», «Кримінальний процес», «Криміналістика», «Досудове розслідування кримінальних правопорушень».

Кореквізити: «Правове забезпечення запобігання корупції», «Теорія і практика кримінального процесуального доказування», «Кримінально-виконавче право», «Методика розслідування окремих видів кримінальних правопорушень».

Постреквізити: «Кримінологія», «Реалізація кримінальної відповідальності», «Відшкодування шкоди, завданої кримінальним правопорушенням», «Стратегія і тактика захисту у кримінальному провадженні».

Очікувані результати навчання здобувача вищої освіти

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати наступні результати навчання:

- формувати поняття, структуру та зміст окремих категорій кримінально-правової кваліфікації;
- знати наукові та правозастосовні підходи вчення про кримінально-правову кваліфікацію;
- знати особливості кримінально-правової кваліфікації кримінальних правопорушень проти життя і здоров'я;
- знати особливості кримінально-правової кваліфікації кримінальних правопорушень проти власності;
- знати особливості кримінально-правової кваліфікації кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг;
- вміти надати обґрунтовану оцінку кримінально-правової кваліфікації;
- вміти розв'язувати практичні кейси з посиланням на нормативні джерела, усталену судову практику, позиції Верховного суду.

Розклад занять з навчальної дисципліни на 2020/2021 н.р. для студентів денної форми навчання

Дата	Теми лекцій	Теми практичних занять	Теми самостійної роботи (есе або рефератів)
15.09.20 - 25.09.20	1. «Загальні та спеціальні правила кваліфікації кримінальних правопорушень»	1. «Загальні та спеціальні правила кваліфікації кримінальних правопорушень» <i>Основна література:</i> 1;2;3;4	Кваліфікація незакінченої кримінально-протиправної діяльності; Кваліфікація посягань, що вчинені у співучасті; Кваліфікація посягань за наявності множинності кримінальних правопорушень; Кваліфікація посягань у разі

			конкуренції норм; Кваліфікація посягань залежно від наявності помилкового сприйняття;
28.09.20 - 09.10.20	2. «Особливості кваліфікації кримінальних правопорушень проти життя»	2. «Особливості кваліфікації кримінальних правопорушень проти життя» <i>Основна література: 1;4;5;8.4.</i>	Проблеми кваліфікації за наявності декількох обтяжуючих ознак вбивства; Вплив психічного стану особи на кваліфікацію вбивства
12.10.20 - 23.10.20	3. «Особливості кваліфікації кримінальних правопорушень проти здоров'я»	3. «Особливості кваліфікації кримінальних правопорушень проти здоров'я» <i>Основна література: 1;2;7;10</i>	Наслідки у складах інших посягань проти здоров'я Кваліфікація залишення в небезпеці і ненадання допомоги. Кваліфікація необережного заподіяння смерті умисному заодіянні тяжкого тілесного ушкодження при перевищенні меж необхідної оборони
26.10.20 - 30.10.20	4. «Проблеми кваліфікації корисливих кримінальних правопорушень проти власності, пов'язані з обертанням чужого майна на свою користь або користь інших осіб»	4. «Проблеми кваліфікації корисливих кримінальних правопорушень проти власності, пов'язані з обертанням чужого майна на свою користь або користь інших осіб» <i>Основна література: 1;2;10</i>	Розмежування корисливо- насильницьких кримінальних правопорушень. Проблемні питання кваліфікації корисливих посягань як малозначних діянь. Відмежування правомочностей суб'єкта кримінального правопорушення щодо майна за ст. 191 КК України. Види обману у складі шахрайства.

02.11.20 - 06.11.20	5. «Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти власності, що не пов'язані з поверненням майна на свою користь або інших осіб»	5. «Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти власності, що не пов'язані з поверненням майна на свою користь або інших осіб» <i>Основна література:</i> 5; 10; 12	Кримінально-каране нищення майна. Особливості встановлення предмету кримінальних правопорушень проти власності
09.11.20 - 13.11.20	6. Загальні питання кваліфікації кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг.	6. Загальні питання кваліфікації кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг. <i>Основна література:</i> 4; 11; 12	Неправомірна вигода і хабар: порівняльний аналіз категорій. Суспільно-небезпечні наслідки у складах службових злочинів. Особи, що надають публічні послуги: зміст категорії. Корупційні кримінальні правопорушення та правопорушення, пов'язані з корупцією.
16.11.20 - 20.11.20	7. «Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень у сфері діяльності представників влади, місцевого самоврядування та інших службових осіб юридичних осіб публічного права»	7. «Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень у сфері діяльності представників влади, місцевого самоврядування та інших службових осіб юридичних осіб публічного права» <i>Основна література:</i> 2; 5; 11; 12	Проблеми кваліфікації зловживання владою. Розмежування перевищення влади та зловживання владою. Перевищення влади: історико-правовий аналіз. Проблеми кваліфікації підроблення документів.
23.11.20- 27.11.20	8. Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності юридичних осіб приватного права та професійної діяльності,	8. Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності юридичних осіб приватного права та професійної діяльності,	Публічні послуги у складі кримінальних правопорушень Розділу XVII Особливої частини КК. Комерційний підкуп: проблеми кваліфікації

	пов'язаної з наданням публічних послуг	пов'язаної з наданням публічних послуг <i>Основна література:</i> 1; 4; 7; 10	
--	--	--	--

Самостійна робота студентів

Самостійна робота студентів передбачає позааудиторне вивчення окремих тем або поглиблене вивчення окремих питань, які охоплюються програмою курсу, але не розглядаються під час лекцій та практичних занять. Результати самостійної роботи можуть бути представлені студентом у формі:

1. наукової статті;
2. наукової доповіді;
3. тез наукової доповіді на конференції;
4. огляду судової практики;
5. реферату за вузькоспеціальною проблематикою;
6. анотації прочитаної додаткової літератури з курсу та додаткових джерел;

Завдання та методичні рекомендації до самостійної роботи наведено у «Методичних рекомендаціях до самостійної роботи студентів із навчальної дисципліни «Кримінально-правова кваліфікація» для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» зі спеціальності 081 «Право» / уклад. О.М.Лемешко, А.А.Бражник. Полтава: ПЮІ Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2019. 8 с.

Інформаційне забезпечення курсу

Основні нормативно-правові акти

1. Конституція України. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141. Дата оновлення: 01.01.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 27.08.2020).
2. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.05.2001 р. № 2341-III. Дата оновлення: 13.08.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14/ed20190627#Text> (дата звернення: 27.08.2020).
3. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 № 4651-VI. Дата оновлення: 13.08.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17/ed20190111#Text> (дата звернення: 27.08.2020).
4. Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю: Закон України від 30.06.1993 р. №3341-12. Дата оновлення: 03.07.2020. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3341-12> (дата звернення: 27.08.2020).
5. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 р. № 1700-VII. Дата оновлення: 23.07.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18/ed20190716#top> (дата звернення: 27.08.2020).

Основна література

1. Газдайка-Василишин І.Б. Некорисливі злочини проти власності: монографія. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2012. 212 с.
2. Дорохіна Ю.А. Злочини проти власності. Теоретико-правове дослідження: монографія. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. 744 с.
3. Кваліфікація кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я особи: навч. посіб./ І.О. Зінченко, О.О. Володіна; за заг. ред. М.І. Панонова. Харків: Право, 2019. 248 с.

4. Кримінальне право України: Особлива частина: підруч. / Ю.В. Баулін, В.І. Борисов, В.І. Тютюгін [та ін.]; за ред. В.Я. Тація, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. 5-те вид., переробл. і доповн. Харків: Право, 2015. 680 с.
5. Кримінальний кодекс України: наук.-практ. комент.: у 2 т. / за заг. ред. В.Я. Тація, В.П. Пшонки, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. Т. 2. Особлива частина / Ю.В. Баулін, В.І. Борисов, В.І. Тютюгін [та ін.]. 5-те вид., доповн. Харків: Право, 2013. 1040 с.
6. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / Д.С. Азаров, В.К. Гришук, А.В. Савченко та ін.; за заг. ред. О.М. Джужі, А.В. Савченка, В.В. Череня. Київ: Юрінком Інтер. 2016. 1064 с.
7. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / за ред. М.І. Мельника, М. І. Хавронюка. 9-те вид., переробл. та доповн. Київ: Юрид. думка, 2012. 1316 с.
8. Практика судів України з кримінальних справ (2014–2015 рр.) / уклад. В.І. Тютюгін; за заг. ред. В.Я. Тація. Харків: Право, 2016. 800 с.
9. Савченко А. В. Корупційні злочини (кримінально-правова характеристика): навч. посіб. / А.В. Савченко. Київ: «Центр учбової літератури», 2016. 168 с.
10. Тютюгін В.І. Злочини у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг: навч.-практ. посіб. / В.І. Тютюгін, Ю.В. Гродецький, С.В. Гізимчук; за ред. В.Я. Тація, В.І. Тютюгіна. Харків: Право, 2014. 232 с.
11. Ус. О.В. Теорія та практика кримінально-правової кваліфікації: лекції. Харків: Право, 2018. 368 с.
12. Ярмиш Н.М. Проблеми кримінально-правової кваліфікації (злочини проти життя та здоров'я особи, проти власності, у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг): навч. посіб. Київ: Нац. акад. прокуратури України, 2014. 192 с.

Вимоги викладача

Студенти *повинні*: активно працювати на заняттях: брати участь в обговоренні дискусійних питань та розв'язанні кейсів, повною мірою долучатися до активних форм навчання, використовувати різноманітні джерела з альтернативними поглядами на ті чи інші питання задля формування продуктивної дискусії та різнобічного вивчення правозастосування. Пропущені практичні заняття відпрацьовуються.

Студентам *рекомендується*: брати участь у наукових конференціях, конкурсах наукових праць, роботі наукового гуртка кафедри, написанні наукових статей і рефератів, відвідуванні/перегляді судових засідань.

Викладач *бере до уваги* інші навчальні та наукові здобутки студента, що підтверджені документально (грамоти, дипломи, сертифікати тощо).

Обов'язковою вимогою є дотримання студентами норм «Кодексу академічної етики Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого» (https://nlu.edu.ua/files/norm_doc/kodeks_academichnoyi_etyky.pdf).

Під час аудиторних занять дозволено використовувати мобільні телефони тільки у навчальних цілях. Дозволяється користуватися ноутбуками і планшетами для ведення конспектів лекцій та відстеження потрібної інформації. Дозволено приносити із собою питну воду. В разі нагальної потреби дозволено виходити із аудиторії, не заважаючи при цьому викладачу та іншим студентам.

Контрольні заходи результатів навчання

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Кримінально-правова кваліфікація» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Видами *поточного контролю* знань студентів є:

– контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на *практичних заняттях* із застосуванням таких засобів: усне, письмове або експрес-опитування, виконання тестових завдань, розв’язання практичних завдань або задач, захист кейсу, підготовка і захист есе або реферату за ініціативи студента. За підсумками практичних занять студент може отримати від 0 до 28 балів;

– протягом семестру студенти виконують завдання для *самостійної роботи*. Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 8;

– контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на *лекційних заняттях* із застосуванням таких засобів: усне, письмове або експрес-опитування. За підсумками поточного контролю на лекціях студенти можуть отримати від 0 до 4 балів.

Формою *підсумкового контролю* знань студентів із навчальної дисципліни є *іспит*, що оцінюється за шкалою від 0 до 60 балів. Іспит складається в усній формі за білетами до іспиту. Мінімальна оцінка результатів поточного контролю та самостійної роботи, за якої студент допускається до іспиту, становить 20 балів.

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами контрольних заходів

Лекційні заняття	Практичні заняття (поточний контроль)		Самостійна робота	Іспит (підсумковий контроль)	Підсумкова оцінка знань
	Модуль № 1	Модуль № 2			
max 4	max 14	max 14	max 8	max 60	max 100

Шкала підсумкової оцінки знань студентів

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за 100-бальною шкалою
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	5	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	4	80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків	3	70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69

FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	2	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов'язковий повторний курс		0 – 34